

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

وَلَا تَقْلِبْ فِي سِرِّ الْأَرْضِ فَتَجِدَ أَعْيُنُ النَّاسِ تُرْجَعُ إِلَى اللَّهِ وَتُحْصَى مِنْ عَمَلِهِ

«مُحَمَّدٌ رَسُولُ اللَّهِ وَالَّذِينَ مَعَهُ أَشِدَّاءُ عَلَى الْكُفَّارِ رُحَمَاءُ بَيْنَهُمْ تَرَاهُمْ رُكَّعًا سُجَّدًا يَبْتَغُونَ فَضْلًا مِنَ اللَّهِ وَرِضْوَانًا سِيمَاهُمْ فِي وُجُوهِهِمْ مِنْ أَثَرِ السُّجُودِ ذَلِكَ مَثَلُهُمْ فِي التَّوْرَةِ وَمَثَلُهُمْ فِي الْإِنْجِيلِ كَزَرْعٍ أَخْرَجَ شَطْأَهُ فَآزَرَهُ فَاسْتَغْلَظَ فَاسْتَوَى عَلَى سُوقِهِ يُعْجِبُ الزُّرَّاعَ لِيغِيظَ بِهِمُ الْكُفَّارَ وَعَدَّ اللَّهُ الَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ مِنْهُمْ مَغْفِرَةً وَأَجْرًا عَظِيمًا) فتح،

(۲۹)

«پیشرفت» یا «حرکت مستمر مؤمنین به سمت تعالی» به گونه ای که شرح حال آنها در انجیل آمده؛ مانند زرعی است

که ریشه دوانیده، جوانه می زند، به طور مداوم قوت گرفته و بر ساقه های خود می ایستد و کشاورزان را به شگفتی

وامی دارد.

- السلام على الأئمة الدعاء والقادة الهداء و السادة الولاة و الزادة الحماة و اهل الذكر و اولى الامر و **بقية الله** و خيرته و حزبه و عيبه علمه و حجته و صراطه و نوره و برهانه و رحمة الله و بركاته.
- ان ذكر الخير كنتم اوله و اصله و فرعه و معدنه و مأويه و منتهاه.

• السلام عليك يا ابا جعفر ايها الباقر
يا بن رسول الله يا حجه الله على خلقه

• شهادت امام باقر عليه السلام تسليت
بباد

ارزیابی لایحه
پیشنهادی برنامه
هفتم توسعه

مقام معظم رهبری

رهبر معظم انقلاب ۲۳ فروردین ۱۴۰۱ در دیدار با مسئولان و کارگزاران نظام: این برنامه قرار بود سال گذشته تدوین و از امسال اجرایی شود که نشد اما امسال دولت و مجلس همت کنند تا برنامه هفتم بر اساس سیاست‌های کلی نظام، تدوین و تصویب شود.

ایشان در دیدار اخیر خود با نمایندگان مجلس: شما امسال یعنی تا سال آینده – حالا انتخابات آخر سال است اما همین ماه‌های پیش رو که در پیش دارید و مهم هم هست – کارهای بزرگی در مقابلتان هست: یکی‌اش برنامه‌ی هفتم است باید اینها به جایی برسد و به یک نقطه‌ای برسد.

مقام معظم رهبری: سیاست‌های کلی برنامه هفتم که با اولویت اصلی «پیشرفت اقتصادی توأم با عدالت» تعیین شده است، ابلاغ می‌گردد:

پرسشهای اساسی

جهت و مسیر این برنامه به کدام سمت است؟ توسعه یا پیشرفت؟

این برنامه با برنامه‌های گذشته چه تفاوت اساسی دارد؟

نظریه و مبانی پشت صحنه این برنامه چیست؟

شاخصهای این برنامه چه نوع شاخصهایی هستند؟ شاخصهای رایج نهادهای بین‌المللی یا بومی (اسلامی - ایرانی)؟

کلان‌راهبردهای برنامه همان کلان‌راهبردهای توسعه‌اند یا کلان‌راهبردهای پیشرفت مبتنی بر کتاب و سنت؟

این برنامه چه میزان مبتنی بر مبانی، شاخصها و کلان‌راهبردهای امامین انقلاب است؟

چه میزان با اقتصاد اسلامی هماهنگ است؟

آیا این برنامه ما را به میزان شاخصهای کمی ارائه شده در لایحه به سمت پیشرفت ارتقا می‌دهد؟

آیا برنامه مسئله محور است؟

آیا منطبق با اولویتهای نظام اسلامی است؟

آیا این برنامه در عمل تحقق پذیر است؟

مهمترین مزیت برنامه

وجود جداول اهداف و شاخصهای کمی ابتدای هر برنامه؛

وجود مواد و بندهای برنامه ای خوب و ارزشمند؛

تلاش بر تطبیق برنامه با سیاستهای کلی ابلاغی مقام معظم رهبری.

اشکال‌های مبتدایی برنامه

1. نظریه، منطق و روش برنامه همان برنامه‌های توسعه است که خوشبختانه نام هم صادقانه تغییر نکرده است. و روح برنامه‌های توسعه کشور با حرکت رو به پیشرفت جامعه و دولت اسلامی هماهنگ نبوده و نیست.

2. گرچه باید به اقتصاد توجه شود و اولویت اول کشور مهار تورم و رشد تولید است؛ اما اقتصاد محور بودن برنامه اشکال اساسی است. و همین مسئله برنامه‌های توسعه را با برنامه‌های پیشرفت که مقام معظم رهبری بر آن تأکید دارند تفکیک می‌کند.

3. محوری‌ترین دیدگاه‌های رهبری درباره پیشرفت (فرهنگ به عنوان روح باید در برنامه‌ها دمیده شود) در برنامه وجود ندارد.

4. در برنامه خبری از کلان راهبردهای موجود در بیانیه گام دوم انقلاب نیست؛

لایحه برنامه در 24 فصل و 118 ماده در 28 خرداد 1402 به مجلس ارائه شده است.

اهداف و شاخصهای برنامه

جدول شماره (۱) - اهداف کمی سنجه‌های عملکردی رشد اقتصادی

متوسط رشد سالانه در برنامه	واحد متعارف	سنجه عملکردی
۸	درصد / سالانه	رشد اقتصادی
۲.۸	درصد	رشد بهره‌وری کل عوامل تولید
(سهم ۳۵ درصدی در تامین رشد اقتصادی ۸ درصدی)		
۳.۵	درصد / سالانه	رشد شاغلین
(متوسط سالی یک میلیون شغل)		
۱۲	درصد / سالانه	رشد صادرات نفتی
۲۳	درصد / سالانه	رشد صادرات غیرنفتی
۹	درصد / سالانه	رشد بخش نفت
۸	درصد / سالانه	رشد بخش آب و برق و گاز
۱۰	درصد / سالانه	رشد بخش حمل و نقل و انبارداری
۱۳	درصد / سالانه	رشد بخش معدن
۸.۵	درصد / سالانه	رشد بخش صنعت
۹.۰	درصد / سالانه	رشد بخش ساختمان
۵.۵	درصد / سالانه	رشد بخش کشاورزی
۱۱	درصد / سالانه	رشد بخش ارتباطات
۶.۵	درصد / سالانه	رشد بخش سایر خدمات

جدول شماره (۲) - اهداف کمی سنجه‌های عملکردی اصلاح نظام بانکی و مهار تورم

هدف کمی در پایان برنامه	واحد متعارف	سنجه عملکردی
۱۳.۸	درصد	رشد نقدینگی
۹.۵	درصد	تورم
۲۰	درصد	کاهش سالانه ناترازی بانک‌ها (تجمعی)

جدول شماره (۳) - اهداف کمی سنجه‌های عملکردی اصلاح ساختار بودجه

هدف کمی در پایان برنامه	واحد متعارف	سنجه عملکردی
۲۵	درصد	نسبت اعتبارات تملک دارایی به بودجه عمومی
۱۰	درصد	نسبت میزان بازپرداخت بدهی (اصل و فرع) دولت به بودجه عمومی
۴۰	درصد	نسبت بدهی دولت و شرکت‌های دولتی به تولید ناخالص داخلی

جدول شماره (۵) - هدف کمی سنجه عملکردی اصلاح صندوق‌های بازنشستگی

هدف کمی در پایان برنامه	واحد متعارف	سنجه عملکردی
۵	درصد	کاهش نسبت کمک‌های دولت به صندوق‌های بازنشستگی به بودجه عمومی کشور

جدول شماره (۶) - اهداف کمی سنجه‌های عملکردی نظام تأمین اجتماعی، سیاست‌های حمایتی و

توزیع عادلانه درآمد

سنجه عملکردی	واحد متعارف	هدف کمی در پایان برنامه
ضریب جینی	درصد	۰.۳۵
ضریب پوشش بیمه‌های اجتماعی	درصد	۷۶
نسبت هزینه دهک دهم به دهک اول در بخش روستایی	نسبت	۹.۳
نسبت هزینه دهک دهم به دهک اول در بخش شهری	نسبت	۱۰.۳
فقر مطلق	درصد	صفر

متن نهایی لایحه برنامه هفتم توسعه

جدول شماره (۷) - هدف کمی سنجه عملکردی امنیت غذایی و ارتقاء تولید محصولات کشاورزی

سنجه عملکردی	واحد متعارف	هدف کمی در پایان برنامه
ضریب خودکفایی محصولات اساسی کشاورزی	درصد	۹۰+

متن نهایی لایحه برنامه هفتم توسعه

جدول شماره (۸) - اهداف کمی سنجه‌های عملکردی نظام مدیریت یکپارچه منابع آب

سنجه عملکردی	واحد متعارف	هدف کمی در پایان برنامه
منبع تامین آب سطحی	میلیارد متر مکعب	۴۳.۴
منبع تامین آب زیرزمینی	میلیارد متر مکعب	۳۶.۷
منبع تامین آبهای غیرمتعارف (آب دریا و پساب)	میلیارد متر مکعب	۱.۷۷۴
کشاورزی	درصد	-۱۸.۳
شرب	درصد	۸.۲
صنعت	درصد	۴۷.۲
جبران تراز آب	میلیارد متر مکعب	۱۵

متن نهایی لایحه برنامه هفتم توسعه

جدول شماره (۹) - اهداف کمی سنجه‌های عملکردی انرژی (نفت و گاز)

سنجه عملکردی	واحد متعارف	هدف کمی در پایان برنامه
ظرفیت تولید نفت خام	هزار بشکه در روز	۴۴۵۰
تولید نفت خام (توان)	هزار بشکه در روز	۴۲۵۰
تولید میعانات گازی	هزار بشکه در روز	۸۰۴
تولید گاز خام	میلیون مترمکعب در روز	۱۲۳۹
جمع‌آوری گازهای همراه (گاز پالایش NGLها)	میلیارد مترمکعب در سال	۱۱۵
کاهش مصرف نهایی از طریق اجرای طرح‌های بهینه‌سازی مصرف سوخت	معادل هزار بشکه نفت خام در روز	۶۲۵
تولید بنزین	میلیون لیتر در روز	۱۲۹
تولید نفت گاز	میلیون لیتر در روز	۱۳۰
تولید نفت کوره	میلیون لیتر در روز	۴۹
نسبت تولید بنزین و نفت گاز یورو ۴ به بالا به کل تولید این دو فراورده	درصد	۷۵
نسبت تولید نفت کوره به کل تولید محصولات پالایشگاهی	درصد	۱۲.۹

متن نهایی لایحه برنامه هفتم توسعه

جدول شماره (۱۴) - اهداف کمی سنجه‌های عملکردی توسعه شبکه ملی اطلاعات و اقتصاد رقومی

هدف کمی در پایان برنامه	واحد متعارف	سنجه عملکردی
۹۹	درصد	درصد تحقق شبکه ملی اطلاعات
۲۰ میلیون	خانوار	تعداد خانوارهای تحت پوشش فیبرنوری
۹۹	درصد	درصد روستاهای بالای بیست خانوار متصل به شبکه ملی اطلاعات
۱۵	درصد	سهم اقتصاد رقومی از تولید ناخالص ملی
۶۰	درصد	تکمیل پایگاه ملی پرتاب فضایی
۱۰۰	درصد پیشرفت	دستیابی به مدارهای عملیاتی (تثبیت قابلیت دستیابی به مدار لئو و دستیابی حداقلی به مدار ۳۶۰۰۰ کیلومتری)
۱۰۰	درصد پیشرفت	راهاندازی مرکز تجمیع و آزمون ملی سامانه‌های ماهواره ای نیمه سنگین (کلاس ۱۰۰۰ کیلوگرم)
۳۰	تعداد ماهواره	تامین و ساخت ماهواره‌های تحقیقاتی و عملیاتی با اولویت شکل‌گیری منظومه‌های ماهواره‌ای
۲۵	تعداد کاربرد	ایجاد بستر ارائه خدمات کاربردی فضاپایه با ارزش افزوده

جدول شماره (۱۶) - اهداف کمی سنجه‌های عملکردی ارتقاء فرهنگ عمومی و رسانه

هدف کمی در پایان برنامه	واحد متعارف	سنجه عملکردی
۶۰۰	هزار عنوان	تعداد رسانه‌های برخط ثبت شده/ دارای مجوز
۵۰۰۰	پروانه	تعداد صدور پروانه انتشار نرم‌افزارهای محتوایی داخلی
۵۰۰۰	مؤسسه	تعداد مؤسسات فرهنگی هنری چند منظوره فعال
۹۳۰۰	نفر	تعداد هنرجویان هنرستان‌های هنری
۱۰۰	فیلم سینمایی	تعداد عنوان فیلم سینمایی تولید شده
۱۶۰۰	موسسه	تعداد مؤسسات فرهنگی قرآن و عترت

جدول شماره (۱۷) - اهداف کمی سنجه‌های عملکردی زن، خانواده و جمعیت

هدف کمی در پایان برنامه	واحد متعارف	سنجه عملکردی
۱۰۰	هزار نفر	آموزش الگوهای صحیح همسرگزینی و ترغیب ازدواج بهنگام، آسان و پایدار
۱۰	به هزار نفر	ارتقای توانمندی‌ها و مهارت‌های شغلی زنان
۲.۵	نفر	نرخ باروری

متن نهایی لایحه برنامه هفتم توسعه

جدول شماره (۱۸) - اهداف کمی سنجه‌های عملکردی میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی

سنجه عملکردی	واحد متعارف	سال پایه ۱۴۰۱	هدف کمی در پایان برنامه
تعداد گردشگر ورودی به کشور	هزار نفر	۴,۲۳۰	۱۵,۰۰۰
تعداد هتل‌های کشور	تعداد	۱,۴۳۰	۱,۹۰۰
موزه‌های فعال کشور (وزارت، سایر دستگاه‌ها و غیر دولتی)	تعداد	۷۷۵	۱۰۰۰
اثر ثبت شده در فهرست آثار جهانی	اثر	۴۷	۵۷
تعداد آثار غیرمنقول مرمت شده در طول سال	اثر	۶۰۰	۹۵۰
ارزش صادرات صنایع دستی (بر اساس آمار گمرک ج.ا.ا)	میلیون یورو	۲۲۴	۴۹۰

متن نهایی لایحه برنامه هفتم توسعه

جدول شماره (۱۹) - اهداف کمی سنجه‌های عملکردی سیاست داخلی و ارتقاء سلامت اجتماعی

سنجه عملکردی	واحد	هدف کمی در پایان برنامه
ارتقاء شاخص کل سرمایه اجتماعی (سطوح کلان میانه و خرد)	درصد	۴۵.۹
بهبود شاخصهای آسیبهای اجتماعی	درصد	۲۵
میزان ازدواج	تعداد بر حسب هزار نفر	۸.۴
ساماندهی سکونتگاه‌های غیررسمی	تعداد محلات در سال	۳۰۰

متن نهایی لایحه برنامه هفتم توسعه

جدول شماره (۲۰) - اهداف کمی سنجه‌های عملکردی ارتقاء نظام آموزشی

هدف کمی در پایان برنامه	واحد	سنجه عملکردی
۱۰۰	درصد	کتاب درسی مبتنی بر ساحت‌های شش‌گانه سند تحول
۱۰۰	درصد	معلمان و مدیران دارای گواهینامه صلاحیت حرفه‌ای
۴	تعداد	آزمون‌های ملی جامع پایش کیفیت در پایان دوره‌های تحصیلی
۴۵	درصد	پوشش آموزش‌های فنی، حرفه‌ای و مهارتی در دوره متوسطه دوم
۱۰۰	درصد	آموزش یک مهارت فرهنگی - هنری، ورزشی و مهارتی به دانش‌آموزان در پایان هر دوره تحصیلی
۱۰	درصد	بازماندگان از تحصیل با اولویت دوره ابتدایی
صفر	تعداد	کلاسهای با تراکم بالای ۴۰ نفر دانش‌آموز
۱۰۰	درصد	حضور دانش‌آموزان حداقل دو مرتبه در سال تحصیلی در اردوهای هویت‌ساز

متن نهایی لایحه برنامه هفتم توسعه

جدول شماره (۲۱) - اهداف کمی سنجه‌های عملکردی ارتقاء نظام علمی، فناوری و پژوهشی

هدف کمی در پایان برنامه	واحد متعارف	سنجه عملکردی
۱۲	رتبه	رتبه جهانی ایران از نظر کمیّت تولید علم به استناد پایگاه‌های معتبر بین‌المللی
۵۰	رتبه	رتبه کشور در جهان از لحاظ تعداد اختراعات ثبت شده خارجی
۷	درصد	سهم محصولات با فناوری متوسط به بالا از تولید ناخالص داخلی
۴۸	رتبه	رتبه شاخص نوآوری
۳۰	تعداد	استقرار نظام آموزشی برنامه‌محوری در سطح دانشگاه‌های معین و تخصصی
۵۰	درصد	سهم آموزش‌های مهارتی و حرفه‌ای در کلیه زیر نظام‌های آموزش عالی و کلیه مقاطع براساس نیازهای جامعه
۳۲۰۰۰۰	نفر	شمار دانشجویان خارجی (حضور و الکترونیکی)

متن نهایی لایحه برنامه هفتم توسعه

اشکال جداول شاخصهای برنامه

عموم شاخصها بار ارزشی ندارند و ارزش خنثی هستند؛

اهداف کمی منفک از برنامه است؛

برنامه‌ها برای رسیدن به اهداف و تحقق کمیت در نظر گرفته شده

شاخصها کافی نیست.

نمونه ای از شاخصهایی که جایشان در لایحه برنامه خالی است

شاخص‌های سبک زندگی

1. میزان باور و احساس وجود خداوند متعال و معادباوری در رفتار و زندگی فردی و اجتماعی؛
2. درجه الگوپذیری جامعه در عرصه‌های مختلف سبک زندگی از پیشوایان معصوم^[?]؛
3. صداقت در سبک زندگی؛
4. میزان تجلی و حاکمیت فضایل و مکارم اخلاق اسلامی در زندگی روزمره؛
5. نسبت نمادهای اسلامی - ایرانی، در سطح جامعه به کل نمادها؛

شاخص‌های صنایع فرهنگی

1. میزان خودکفایی در محصولات فرهنگی متعالی و مقدس و خوداتکایی در صنایع فرهنگی داخلی؛
2. نسبت نیروی انسانی خلاق و جهادی به کل فارغ التحصیلان آموزش و پرورش؛
3. نسبت مراکز تحقیق و پژوهش در عرصه تولید علوم انسانی اسلامی، به کل مراکز تحقیق و پژوهش؛
4. نسبت «محصولات طیب و محتوی یاد و احساس وجود خداوند متعال» به «کل محصولات»؛
5. نسبت محصولات غفلت‌زا و بیگانه به کل محصولات؛
6. نسبت نمادهای اسلامی - ایرانی در سطح جامعه به کل نمادها؛
7. نسبت نمادها و محصولات فرهنگی مغایر با شئون اسلامی به کل نمادها؛
8. نسبت اقلام مصرفی دولتمردان و نهادهای دولتی از کالاهای تولید داخل به کل اقلام مصرفی آنها؛
9. نسبت صنایع فرهنگی مروج سبک زندگی اسلامی - ایرانی از تولید ناخالص داخلی؛

شاخص‌های فضای مجازی

جدول شماره (۱۴) - اهداف کمی سنجه‌های عملکردی توسعه شبکه ملی اطلاعات و اقتصاد رقومی

هدف کمی در پایان برنامه	واحد متعارف	سنجه عملکردی
۹۹	درصد	درصد تحقق شبکه ملی اطلاعات
۲۰ میلیون	خانوار	تعداد خانوارهای تحت پوشش فیبرنوری
۹۹	درصد	درصد روستاهای بالای بیست خانوار متصل به شبکه ملی اطلاعات
۱۵	درصد	سهم اقتصاد رقومی از تولید ناخالص ملی
۶۰	درصد	تکمیل پایگاه ملی پرتاب فضایی
۱۰۰	درصد پیشرفت	دستیابی به مدارهای عملیاتی (تثبیت قابلیت دستیابی به مدار لئو و دستیابی حداقلی به مدار ۳۶۰۰۰ کیلومتری)
۱۰۰	درصد پیشرفت	راهاندازی مرکز تجمع و آزمون ملی سامانه‌های ماهواره ای نیمه سنگین (کلاس ۱۰۰۰ کیلوگرم)
۳۰	تعداد ماهواره	تامین و ساخت ماهواره‌های تحقیقاتی و عملیاتی با اولویت شکل‌گیری منظومه‌های ماهواره‌ای
۲۵	تعداد کاربرد	ایجاد بستر ارائه خدمات کاربردی فضاییه با ارزش افزوده

متن نهایی لایحه برنامه هفتم توسعه

۱. نسبت مدیریت حکمرانی ملی فضای مجازی به میانگین مدیریت حکمرانی جهانی؛

۲. نسبت تولید فناوری بومی (اسلامی - ایرانی) فضای مجازی به تولید جهانی؛

۳. نسبت تولید محتوای بومی (اسلامی - ایرانی) در فضای مجازی به تولید جهانی؛

۴. نسبت تعداد سکوه‌های بومی در مقایسه با میانگین جهانی؛

۵. سواد رسانه‌ای عمومی به میانگین جهانی؛

۶. تعداد مؤسسات و مراکز آموزشی تربیت نیروی انسانی متعهد، متخصص و جهادی برای مدیریت و تولید فناوری

بومی و محتوای اسلامی - ایرانی در فضای مجازی به کل مؤسسات و مراکز آموزشی؛

۷. تعداد مؤسسات و مراکز پژوهشی مدیریت و تولید فناوری بومی و محتوای اسلامی - ایرانی در فضای مجازی؛

۸. نسبت نیروهای متعهد، متخصص و جهادی تولید پیام و محتوا در فضای مجازی به کل تولیدکنندگان تولید پیام

و محتوا؛

۹. نسبت گفتمان با پیام و محتوای عدالت طلبی، مقاومت، ظلم‌ستیزی و استکبارستیزی به گفتمان فضای مجازی؛

۱۰. نسبت تولید محتوای سالم، گفتمان‌ساز و جریان‌ساز در فضای مجازی به کل محتوا؛

۱۱. بهره‌وری فضای مجازی برپایه ارزش‌های اسلامی؛

۱۲. نسبت نظارت و مجازات ارتکاب خلاف قانون، شرع، اخلاق و مصالح کشور به میانگین جهانی؛

۱۳. مشارکت در ائتلاف‌های دو یا چند جانبه در فضای مجازی با محور مقاومت، جهان اسلام و کشورهای هم‌سو.

شاخص‌های خانواده و فرزندآوری

1. درجه مودت و رحمت بین اعضای خانواده؛
2. درجه الگوپذیری اعضای خانواده از خانواده اسوه (خانواده امیرالمؤمنین و حضرت زهرا[ع]);
3. نرخ ازدواج (متناسب با هر استان)؛
4. نرخ فرزندآوری (متناسب با هر استان)؛
5. میانگین سن ازدواج در هر استان؛
6. نسبت خانواده‌های ناقص به کل خانواده‌ها؛
7. میانگین زمان حضور والدین و ارتباط مؤثر آنها با اعضاء خانواده؛
8. نسبت سالمندان و نیازمندان مراقبت در خانواده، به کل سالمندان و نیازمندان به مراقبت؛
9. شاخص حياء و عفاف؛

جدول شماره (۱۷) - اهداف کمی سنجه‌های عملکردی زن، خانواده و جمعیت

هدف کمی در پایان برنامه	واحد متعارف	سنجه عملکردی
۱۰۰	هزار نفر	آموزش الگوهای صحیح همسرگزینی و ترغیب ازدواج بهنگام، آسان و پایدار
۱۰	به هزار نفر	ارتقای توانمندی‌ها و مهارت‌های شغلی زنان
۲.۵	نفر	نرخ باروری

10. میانگین مسافت فضای کسب و کار با خانواده؛
11. شاخص ایثار و گذشت در خانواده؛
12. ازدواج آسان؛
13. نرخ طلاق

فرهنگ به عنوان روح و شاکله معنوی ملت و زیرساخت پیشرفت در ابعاد مختلف

گرچه اقتصاد در اولویت است، اما این بدین معنا نیست که اقتصاد محور باشد تفاوت بنیادین نظریه توسعه و نظریه پیشرفت در همین است.

منظور از فرهنگ «باورهای مردم، ایمان مردم عادت مردم، آن چیزهایی که مردم در زندگی روز مره با آن سروکار دائمی دارند و الهام بخش مردم در حرکات و اعمال آنهاست» مقام معظم رهبری (۱/۱/۱۳۹۳)

«فرهنگ یک ملت و یک کشور در حقیقت شاکله معنوی این ملت است» مقام معظم رهبری؛

تلاش شده ۳۵ درصد سهم بهره وری در رشد را از طریق فضای مجازی بدست آورد.

به مباحث فرهنگی فضای مجازی توجه نشده، و مخصوصاً تحولات آینده این فضا چون هوش مصنوعی و متاورس اصلاً توجه نشده است؛

گاه یک کنش فرهنگی مثل پیاده روی اربعین تمام معادلات جهان را بهم میزند.

یک سرود سلام فرمانده در دنیا موج ایجاد می کند. منشأ اقتدار کشور می شود.

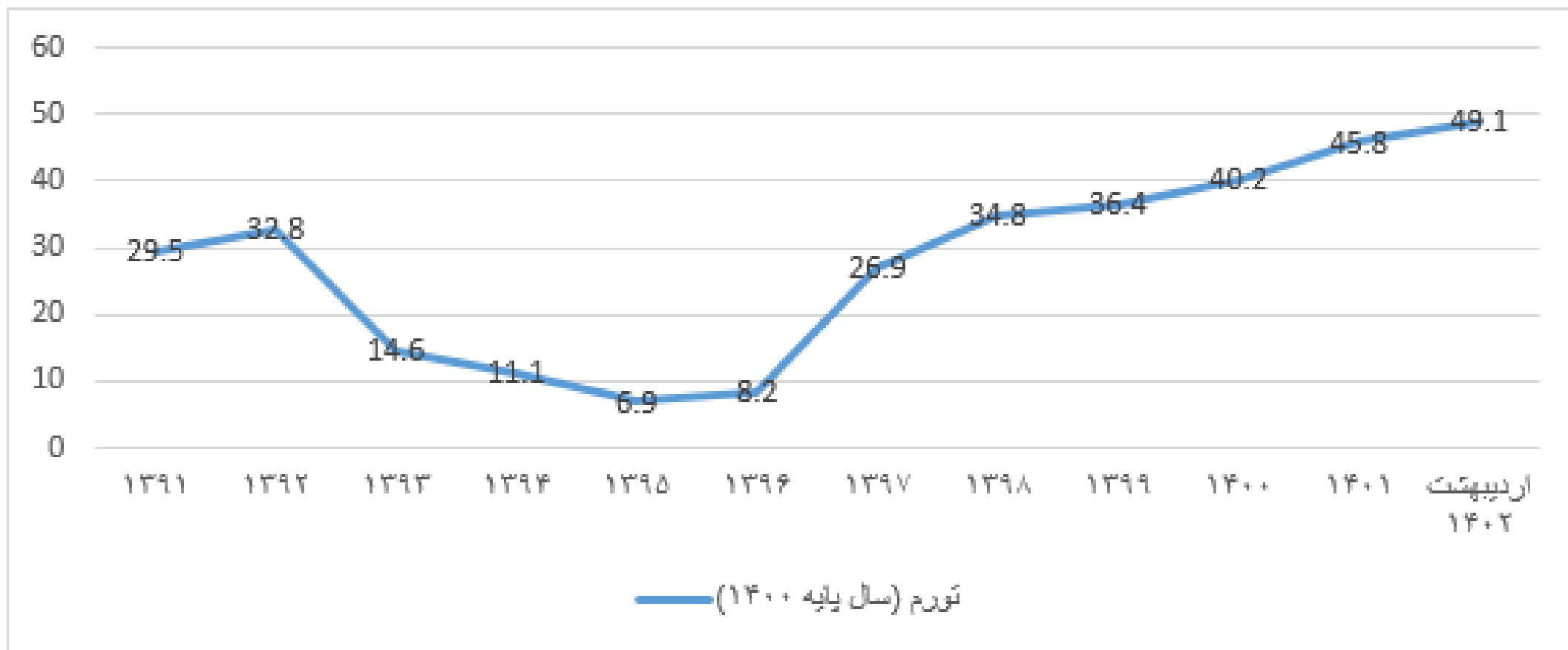
در برنامه از دیپلماسی تولید و انرژی و دیپلماسی اقتصادی سخن رفته است، اما از دیپلماسی فرهنگی هیچ سخنی به میان نمی آید. در حالی که در بسته فرهنگی کارگروه مشترک بر آن و احکام ارزشمند فرهنگی دیگر تأکید شده بود.

واژه مسجد و واژه حوزه علمیه یا حوزه های علمیه جزء واژه های بسیار کمیاب این برنامه است.

در بند ت ماده ۷۵ مسجیدی ها خوشحال می شوند که تعبیر «مسجد محوری» آمده ولی در ماده ۱۹۱ بند ب- اصل مدرسه محوری با تأکید بر تقویت مدارس دولتی ؛

اولویتهای اقتصادی: مهار تورم

وضعیّت تورم در دهه نود تا اردیبهشت ۱۴۰۲

اولویتهای اقتصادی کشور: مهار تورم

✓ بدون تردید مشکل اصلی اقتصاد کشور مشکل تورم است. که از سال ۹۶ تاکنون مرتب نرخ فزاینده داشته و سال گذشته اوج گرفته است.

✓ همچنین بذر تورم نیز در سال گذشته با سیاستهای بانک مرکزی کاشته شده است.

✓ از لایحه برنامه هفتم سؤال می کنیم چه برنامه ای برای مهار تورم دار؟

✓ در اهداف کمی در فصل «اصلاح نظام بانکی و مهار تورم» می گوید: دستیابی به نرخ تورم ۹.۵ درصد در

پایان برنامه

✓ سؤال می کنیم چگونه؟

اولویتهای اقتصادی کشور: مهار تورم

✓ در بند الف ماده ۱۰ لایحه، بانک مرکزی به عنوان مقام پولی و مرجع اصلی مهار تورم مکلف شده است که با همکاری دیگر دستگاههای ذیربط و با استفاده از ابزارهای سیاست پولی از جمله کنترل رشد نقدینگی، تورم را به نرخ تک رقمی هدف گذاری شده برساند.

✓ از نظر لایحه پیشنهادی دولت برای برنامه هفتم ناترازی عملیات مالی دولت، اصلی ترین عاملی است که از طریق ناترازی بودجه عمومی، فرا بودجه و اضافه برداشت بانکها، پایه پولی را افزایش می دهد.

✓ از این رو رویکرد اصلی برنامه بر رفع این ناترازیها در اقتصاد کشور متمرکز شده است.

✓ راهبردها و راهکارهای پیشنهادی لایحه برای رفع این ناترازیها در واقع تکمیل کننده الزامات ساختاری چارچوب سیاست پولی «هدف گذاری تورمی» است که پیش از این اجرای بخشهایی از آن توسط بانک مرکزی آغاز شده بود.

اولویتهای اقتصادی کشور: مهار تورم

این چارچوب سیاست پولی به دلیل:

ساختار انحصاری اقتصاد ایران،

قانونی شدن کانونهای دائمی خلق نقدینگی همچون محاسبه فروش نفت، گاز، فراوردههای نفتی و معادن

به داخل بر مبنای نرخهای جهانی؛

تداوم تحریمهای ظالمانه اقتصادی؛

به تنهایی توان رفع ریشه‌ای مسئله تورم را ندارد.

اولویتهای اقتصادی کشور: مهار تورم

براساس ماده ۱۴ لایحه پیشنهادی، همان بذر تورمی که سال گذشته کاشته شد همچنان در درون برنامه حضور دارد.

ماده ۱۴- با هدف کاهش ناپایداری منابع مالی دولت، منابع حاصل از صادرات نفت خام، میعانات گازی و خالص صادرات گاز پس از کسر سهم وزارت نفت، به حساب صندوق توسعه ملی نزد بانک مرکزی واریز می‌شود. صندوق توسعه ملی مکلف است سهم دولت از این منابع را که در قوانین بودجه تعیین می‌شود، به صورت یک دوازدهم در اختیار دولت قرار دهد. بانک مرکزی معادل ریالی منابع ارزی سهم دولت را به حساب خزانه‌داری کل کشور واریز می‌نماید.

اولویتهای اقتصادی کشور: مهار تورم

براساس ماده ۱۴ لایحه برنامه هفتم توسعه، تمام منابع ارزی حاصل از صادرات نفت و گاز به حساب صندوق توسعه ملی نزد بانک مرکزی واریز شده و بانک مرکزی موظف است، معادل ریالی منابع ارزی سهم دولت را به حساب خزانه داری کل کشور واریز نماید.

لازمه اجرای این ماده حذف ارز ۲۸۵۰۰ است.

لازمه اجرای این ماده وابستگی بیشتر بودجه به نفت است.

لازمه اجرای این ماده سهم مناطق نفت خیز، گاز خیز و توسعه نیافته است

لازمه اجرای این ماده حساب ذخیره ارزی است.

لازمه اجرای این ماده تغییر ماهیت صندوق توسعه ملی است.

ماهیت ماهیت وجوه مازاد بر سهم (حدود ۴۳.۵ درصدی) پیش از این با اذن رهبری دولت از صندوق استقراض می کرد ولی براساس این بند تملک بلاعوض در بودجه های سنواتی است.

لازمه اجرایی شدن این ماده ایجاد یک محل نزاع میان دولت و مجلس.

افزایش نرخ تسعیر از ۲۸.۵۰۰ فعلا حدود ۴۲.

دست نیافتن به هدف مهار تورم و تک رقمی کردن آن است.

سرانجام عدم تحقق رشد اقتصادی ۸ درصدی،

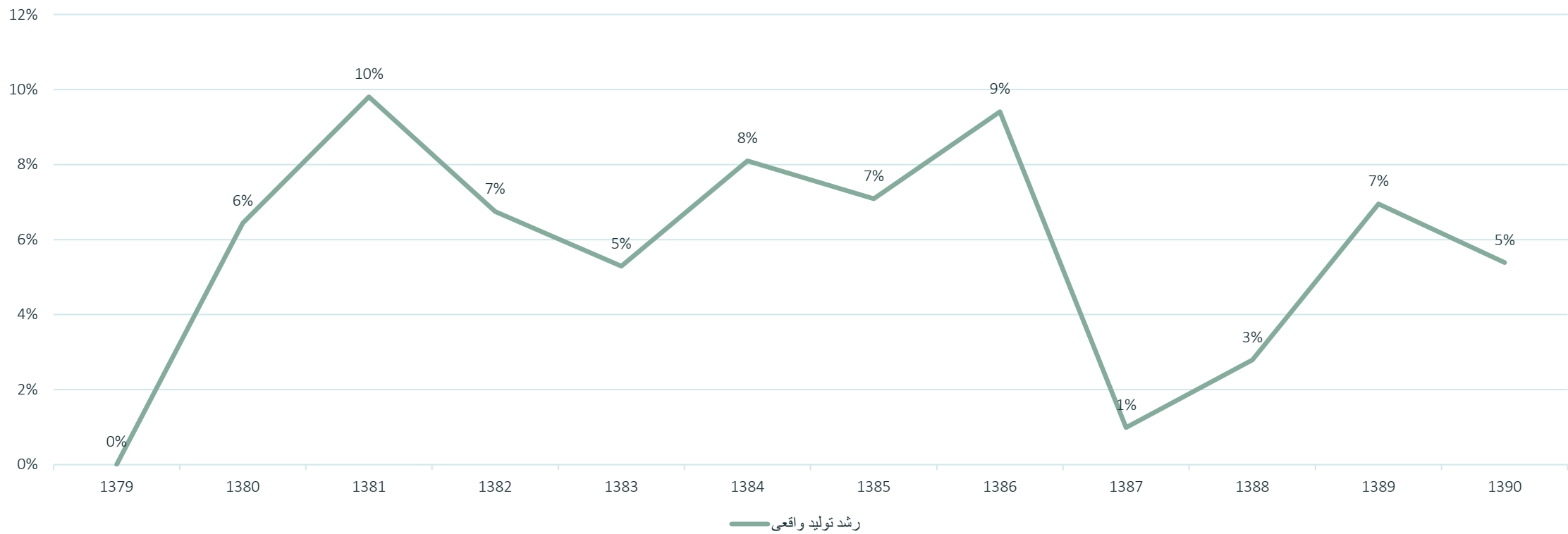
اولویتهای اقتصادی کشور: مهار تورم

به پیامدهای منفی ناشی از حذف ارز ۲۸۵۰۰ توجه نکرده است.

تجربه حذف ارز ۴۲۰۰ و رساندن این نرخ به نرخ نیما (۲۳ هزار) سبب افزایش نرخ ارز در بازار نیما و به تبع آن در بازار آزاد غیر رسمی شد؛ بگونه‌ای که نرخ ۴۲۰۰ تبدیل به ۲۸۵۰۰، نرخ ۲۳ هزار نیمایی تبدیل به ۴۲ هزار مرکز مبادله و نرخ ۲۷ هزار بازار آزاد غیررسمی تبدیل به نرخ ۵۵ هزار شد.

به شرایط جنگ اقتصادی کشور که در آن ورود ارز به کشور با سختی صورت می‌گیرد توجه نکرده، همچنین به خروج سرمایه از کشور نیز توجه نکرده.

رشد تولید

نرخ رشد اقتصادی دهه نود

سال	۱۳۹۱	۱۳۹۲	۱۳۹۳	۱۳۹۴	۱۳۹۵	۱۳۹۶	۱۳۹۷	۱۳۹۸	۱۳۹۹	۱۴۰۰	متوسط
رشد تولید ناخالص داخلی به قیمت ثابت ۱۳۹۵ با قیمت	-۴%	-۲%	۳%	-۲%	۹%	۲%	-۴%	-۲%	۴.۱%	۳.۹%	۰.۹%
رشد تولید ناخالص داخلی به قیمت ثابت ۱۳۹۵ بدون قیمت	۰%	-۱%	۴%	-۳%	۴%	۳%	-۱%	۱%	۳.۴%	۴.۴%	۱.۴%

اولویتهای اقتصادی کشور: رشد تولید

✓ بدون تردید یک از اولویتهای اصلی کشور رشد تولید است.

✓ رشد تولید در دهه ۸۰ به طور متوسط حدود ۶ درصد بوده و تورم حدود ۲۰ درصد؛

✓ در دهه نود رشد تولید زیر یک درصد و تورم حدود ۲۶ درصد؛

✓ از لایحه برنامه هفتم سؤال می کنیم چه برنامه ای برای رشد ۸ درصدی داری؟

✓ جدول شماره ۱ را ارائه می کند: که سهم بهره وری ۳۵ درصد و سهم بخشهای سه گانه اقتصادی را نیز

مشخص می کند

✓ سؤال می کنیم چگونه؟

هدف: (ارتقای بهره‌وری به ۸/۲ درصد و سهم ۳۵ درصدی از رشد اقتصادی ۸ درصد)

- تدوین سند ملی توسعه اقتصاد دیجیتال؛

- دستگاه‌های اجرای اطلاعات و داده‌های خود را در دسترس کسب و کار دیجیتال قرار دهند.

- وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات زیر ساخت‌های لازم برای توسعه اقتصاد دیجیتال را فراهم آورند.

- مرکز آمار ایران نسبت به تدوین نظام سنجش سهم زیست بوم اقتصاد دیجیتال در ارزش افزوده کل اقتصاد کشور و اجرای آن به صورت ادواری اقدام نماید.

- وزارتخانه‌های علوم کار ... با همکاری وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات و سازمان اداری و

استخدامی کشور برنامه ملی رشد مهارت‌های دیجیتال کشور شامل ایجاد رشته‌های تحصیلی و

دوره‌های جدید و بازنگری در سرفصل رشته‌های تحصیلی و دوره‌های مهارتی موجود در کلیه

مقاطع را تدوین و پس از تصویب هیات وزیران اجرا نماید.

- تقویت

اقتصاد

دیجیتال

و

والحمد لله رب العالمين